AFM

De heer H.G.J. Kamp
Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum	26 maart 2012
Ons kenmerk	TTFP-AJBo-12030735
Pagina	1 van 3
Telefoon	020 - 797
E-mail	
Betreft	Onderzoek kortingstransparantie pensioenfondsen

Geachte heer Kamp,

De AFM acht het van groot belang dat pensioenfondsen hun belanghebbenden proactief informeren over een op handen zijnde kortingsmaatregel zoals opgenomen in het herstelplan van een fonds met een reservetekort.
Daarom heeft de AFM begin februari dit jaar in samenwerking met de Pensioenfederatie een oproep gedaan aan de fondsen om zich bij de Pensioenfederatie te melden indien zij het voornemen hadden tot het nemen van een kortingsmaatregel.
Vervolgens heeft de Pensioenfederatie de namen en kortingspercentages van 80 van deze fondsen gepubliceerd die zich vrijwillig hebben gemeld.
Van de 103 pensioenfondsen die in 2013 mogelijk gaan korten, hebben we de 23 fondsen onderzocht die niet via de Pensioenfederatie hun voornemen openbaar gemaakt hebben. Van deze fondsen hebben wij alle communicatie van het afgelopen halfjaar opgevraagd voor zover deze betrekking had op de herstelplannen.
Voor 15 van deze 23 fondsen zijn wij van oordeel dat de belanghebbenden duidelijk zijn geïnformeerd.
De algemene indruk van de AFM is dat de sector zijn verantwoordelijkheid om transparantie te bieden goed heeft opgepakt en dat er in dit proces goed is samengewerkt tussen de sector en de toezichthouder. Uiteraard zou het nog beter zijn geweest als alle 103 fondsen zich hadden gemeld.

Acht fondsen die dit jaar moeten korten
Acht fondsen voeren, al dan niet in combinatie met een voorgenomen korting in 2013, al per 2012 een korting door. De informatie over de kortingsmaatregelen van deze acht fondsen heeft de AFM opgevraagd en onderzocht. Pensioenfondsen zijn wettelijk verplicht uiterlijk een maand voor de daadwerkelijke korting hun belanghebbenden (deelnemers, gepensioneerden en slapers) op de hoogte te stellen.

De AFM vindt dat alle belanghebbenden op een begrijpelijke wijze vóór 1 maart 2012 zijn geïnformeerd. De acht pensioenfondsen hebben aan hun wettelijke verplichting voldaan. Het betrof hier informatieverstrekking aan 17.000 actieve deelnemers, 9.000 gepensioneerden en 33.000 zogenoemde slapers.

82 pensioenfondsen openbaar met voorgenomen korting in 2013

Op 20 februari meldde DNB dat 103 pensioenfondsen mogelijk gaan korten op pensioenen per 1 april 2013. Vervolgens heeft de Pensioenfederatie de namen en kortingspercentages van 80 van deze fondsen gepubliceerd die zich desgevraagd vrijwillig hebben gemeld. Later hebben nog twee fondsen zich bij de Pensioenfederatie gemeld, zodat de huidige lijst bestaat uit 82 pensioenfondsen. Een deel van deze 82 fondsen is niet aangesloten bij de Pensioenfederatie, maar heeft zich op verzoek van de AFM wel gemeld bij de Pensioenfederatie. De AFM vindt het een goede zaak dat deze 82 pensioenfondsen transparant zijn over voorgenomen kortingen.

AFM onderzoekt 23 pensioenfondsen hebben zich niet gemeld

Proces

Op 20 februari waren er 23 pensioenfondsen die wel bij DNB hadden aangegeven te moeten korten op de pensioenen, maar die niet op de lijst van de Pensioenfederatie stonden. Wij vinden het onwenselijk dat niet alle pensioenfondsen met voorgenomen kortingsmaatregelen bekend zijn geworden via de Pensioenfederatie. Wij hebben in de Leidraad communicatie voor pensioenuitvoerders van maart 2011 aangegeven te hechten aan tijdige en duidelijke informatieverstrekking door pensioenfondsen, zeker in geval van mogelijke korting van aanspraken en uitkeringen. In de paragraaf "Korten van pensioenaanspraken" van de Leidraad benadrukken we proactiviteit.

Inhoud

Wij hebben die 23 fondsen verzocht om ons de informatie aan deelnemers over herstelplannen van het afgelopen halfjaar toe te sturen. Wij hebben op basis van de ons toegestuurde informatie onderzocht in hoeverre deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden van deze fondsen tijdig en op een begrijpelijke manier zijn geïnformeerd over (een voornemen tot) een kortingsmaatregel. Als norm hebben wij taalniveau en woordgebruik gehanteerd zoals beschreven in de Leidraad communicatie voor pensioenuitvoerders. In de paragraaf "Herstelplannen" van de Leidraad benadrukken we dat het belangrijk is om de gevolgen hiervan toe te lichten.

Voor tweederde van deze 23 fondsen vinden wij dat de belanghebbenden duidelijk zijn geïnformeerd, met een nadere uitsplitsing:

Oordeel "duidelijk" voor 15 van de 23 onderzochte fondsen

De fondsen die het oordeel "duidelijk" kregen hebben hun deelnemers tijdig en op een begrijpelijke manier geïnformeerd.

Oordeel "onduidelijk" voor vier van de 23 onderzochte fondsen

Van vier fondsen vinden wij dat de herstelplaninformatie onduidelijk is. Deze vier fondsen informeren bijvoorbeeld met ambtelijke taal en vakjargon. Die vier fondsen geven (de hoogte van) de kortingsmaatregel niet duidelijk aan. Vaak verwijzen zij naar de website of de toezichthouder, en worden de consequenties voor de verschillende groepen belanghebbenden niet duidelijk. Wij zullen er bij de besturen van deze fondsen op aandringen de communicatie te verbeteren.

AFM

Informatie niet ontvangen van drie van de 23 onderzochte fondsen
De gevraagde informatie van drie fondsen hebben wij (nog) niet ontvangen, waardoor wij deze niet hebben kunnen beoordelen. Dat betekent overigens niet in alle gevallen dat de belanghebbenden nog niet op de hoogte zijn van een op handen zijnde kortingsmaatregel. Een fonds blijkt dan nog in gesprek met de werkgever en/of DNB over de (hoogte van) een korting dan wel een mogelijke bijstorting. Ons viel op dat veel fondsbesturen pas herstelplaninformatie willen verstrekken aan deelnemers op het moment dat er een definitief besluit is over een herstelmaatregel. Een meer pro actieve houding en doorlopende communicatie met deelnemers over de mogelijk maatregelen achten wij echter gewenst.

Liquidatie
Eén fonds heeft aangegeven in liquidatie te zijn gegaan om te fuseren met een ander fonds.

Conclusie
Op basis van ons onderzoek concluderen wij dat tweederde van de onderzochte 23 fondsen hun belanghebbenden duidelijk hebben geïnformeerd. Het viel ons op dat vooral bij de relatief kleinere fondsen zonder een website de (tijdige) informatieverstrekking nog wel eens te wensen over laat.

Sommige fondsbesturen die een voornemen hebben tot een kortingsmaatregel, zouden meer het belang van deelnemers, bij doorlopende informatie over herstelplannen en mogelijke herstelmaatregelen, mogen onderkennen dan nu is voorgeschreven. In een aantal van de onderzochte gevallen wenst een pensioenfonds de belanghebbenden namelijk pas te informeren nadat zekerheid is verkregen over de te nemen herstelmaatregelen, waaronder korting. Vaak is dit veel later dan het besluit tot een voorgenomen korting.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

mr. drs. J.A. de Groot
Hoofd
Transparantietoezicht Financiële Producten

drs. H.W.O.L.M. Korte
Directeur